

Libris.RO

Editor: Nicolae Marinescu

DTP & coperta: Mihaela Chiriță

Pe copertă: *Pilgrim* de René Magritte

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
SUCIU, IOAN

Năucul / Ioan Suci. - Craiova : Aius, 2018
ISBN 978-606-562-745-1

821.135.1

© Ioan Suci

Editura AIUS, 2018
Str. Pașcani nr. 9, 200151 Craiova
Tel.: 0351-467 471
e-mail: editura.aius@gmail.com
www.aius.ro

ISBN 978-606-562-745-1

Ioan Suci

Năucul

roman

 AIUS

I

Era una din înăbușitoarele zile de vară când toată firea picotea din cauza căldurii; Artemie stătea în pragul atelierului de tatuaj al vărului său, scufundat (cu ambele picioare în apa rece a unui lighean verzui) în lectura unui roman polițist, care-i provoca din cinci în cinci minute tresăriri aproape dureroase de spaimă. Îi ținea locul rudei sale, dar el nu făcea nimic, nu se pricepea; dacă se ivea vreun client îl programa pentru ziua următoare. Mărunțel și orgolios, cu mustață, ochi bulbucăți, păr rar și aspru, Artemie, cu toate că era cam grasuț, dovedea în toate împrejurările o agerime neobișnuită. În timpul lecturii privirea îi fu atrasă de pisica neagră a vecinei pe care urmărea demult să o prindă și să o smotocească puțin; depuse ușurel cartea pe scaun și o zbughi la fugă după animal, sub ochii unui japonez care se opri mirat și începu să fotografieze țacănindu-și aparatul cu repeziciune. Când o prinse se închise cu ea în atelier și trase perdelele în fața turistului care plecă dezamăgit.

După un timp, Artemie ieși din atelier îmbrăcat frumos și, cu pisica-n brațe, dispăru grăbit în croitoria de alături. Îl întâmpină o doamnă între două-trei vârste care spuse:

– Cu ce vă putem fi de folos?

– V-am adus pisica, doamnă!

– Da, ce drăguț! Și unde se află animalul?

– În fața dumneavoastră! răspunse Artemie, căutând să stea cât mai drept și mai demn.

– Încântată, domnule, încântată! Artemiza! spuse femeia întinzând o mână pe care Artemie o sărută ceremonios, făcând să apară de sub haină pisica la vederea căreia doamna slobozi un țipăt ascuțit.

– Ce-i asta?

– E o pisică neagră. Pisica dumneavoastră neagră.

– Pisica mea? Ești sigur? Aveți acte?

– Sigur, eu am.

Artemie se scotoci prin buzunare.

– Lasă, te rog, cine știe ce mai scoți la iveală!

Artemie dădu drumul pisicii prin încăpere și-și luă rămas bun de la doamna, cam dezamăgit. „Eu vreau să vă fac un bine și iată cum sunt întâmpinat!” vru el să spună, dar nu mai scoase niciun cuvânt.

Intră vizavi în restaurantul „La motanul cu pruna” și se așeză la o masă liberă dintr-un colț luminos. Pe masă se afla, din întâmplare, o femeie goală, înaltă de numai 30 de centimetri.

– E din ghips, spuse chelnerul care apăruse în spatele lui Artemie. Ce doriți să mâncați?

– De unde știi că așa vrea să mănânc? replică Artemie privind fix în ochii femeii de ghips.

– E ora mesei, domnule!

– Să fii sănătos! Eu așa vrea puțin ulei.

– De care, domnule?

– De bucătărie. Un ulei mic: 25 de grame. Și repede, te rog!

– Îl aduc imediat!

Chelnerul se-ndepărtă gândindu-se intens și rozându-și unghiile. Aduse un păhăruț cu ulei, pe care Artemie îl răsturnă grăbit peste cap.

– Mai doriți ceva?

– Evident! Aș vrea ceva de băut!

– Ce anume?

– Băutura casei!

Artemie observă că la o oarecare distanță, la una din mese, un individ se ridicase în picioare și începu să vorbească. Vorbi el cât vorbi, până când un bărbat cu chelie pronunțată pronunță:

– Mie vă rog să-mi spuneți, deschis, sincer, fără ascunzișuri, ce părere aveți despre hahaleră?

Artemie nu prea înțelegea, dar privea totul cu gura căscată.

– Ce să mai vorbim de hahaleră, interveni vehement un alt vorbitor, când noi nu ne-am lămurit în problema coropișnițelor! Așa că ar fi mai bine să tăcem rușinați și să ne dăm seama o dată pentru totdeauna că, vorba aceea, calul de dar nu se caută în calendar!

Cei de la masă aproară cu toții dând din cap asemeni cățeilor din pluș puși în partea din spate a mașinilor. Omul continuă:

– Cu asta cred că am lămurit pe toată lumea; totuși, dacă cineva vrea să mai adauge ceva la cele spuse sau să scadă, să intervină acum!

– Dacă-mi permiteți, zise un bătrânel, eu așa vrea să adaug că nimeni nu mai dorește să scadă nimic!

– Mulțumesc! Puteți să luați loc sau să luați o bere! Spuneți-mi, domnilor, vă mai amintiți dumneavoastră cum, cu arma-n mână, strămoșii noștri mâncau ce puteau și ei stând pe scăunele la cozi, consumând bere, mere și alte fructe în stare naturală acoperiți cu blănuri? Și uite-așa, timpul a trecut încet, încet, și s-a făcut târziu. Cine are vă rog un ceas care merge, exact?

– Exact eu, spuse tare Artemie făcând ca toate capetele cu ochii respectivi să se întoarcă spre el. Și dacă stau să mă uit la el, continuă Artemie nebulburat, constat că la ora asta mă așteaptă nevesta cu masa.

– Atunci, eu vă urez poftă bună! îi zise oratorul. Artemie mulțumi asemenea.

– Dar eu ce fac că nu sunt însurat! interveni din nou bătrânelul.

– Nu-i nimic, găsiți dumneavoastră ceva de mâncare! îi spuse cineva.

După aceea toată lumea se îmbulzi spre ieșire. În drum spre casă Artemie rămase câteva minute împietrit pe trotuar, cu privirea îndreptată în sus spre firma: „Aparate pentru calmare în căsnicie”. După câteva clipe de reflecție, Artemie prinse ciocănelul cu măciulie de bronz și bătu în ușa masivă. Nu se întâmplă nimic. Tocmai când se pregătea să dea câteva lovituri serioase și nervoase, în ușă apărură un cap pleșuv de bărbat care spuse:

– De ce nu sunați la sonerie?

– Nu știam că aveți.

– Mă rog. Pofțiți pe rând! Sunteți mulți?

Artemie privi în stânga sa, apoi în dreapta, în sus, și spuse:

– Nu suntem decât eu singur!

– Vă rog să vă dezinfecțați la intrare și să încălțați acești galoși.

– Nu sunt păslari? întrebă Artemie.

– Nu. Așa! Acum pofțiți!

Intrară într-un salon. Apărură o tânără doamnă care purta rochie și pantofi. Bărbatul dispărură.

– Bună ziua, domnule! Acum, că tot suntem între noi, spuneți-mi ce doriți? îl întrebă femeia.

– Sincer?

– Cât se poate de sincer; nu ne aude nimeni! Lui Artemie i se părură că vede pentru o secundă capul bărbatului după o perdea dintr-un colț; se frecă la ochi și imaginea dispărură. Doamna insistă:

– Vă rog să lăsați la o parte orice îndoială!

Artemie lăasă din mână nuiua din plastic pe care o tot îndoia în mână (o găsisese pe măsura din fața lui).

– Doamnă, îmi doresc mult un aparat din acesta din care livrați dumneavoastră. Îmi doresc de când eram mic. Nu prea știam de magazinul dumneavoastră, și dacă n-aș fi văzut firma... în fine, vă rog să-mi dați și mie o astfel de drăcovenie!

– Da, domnule, se rezolvă, spuse femeia scuturând un clopoțel. Își făcură apariția un tânăr care aduse o cutie.

– Acesta este, să-l stăpâniți sănătos, spuse doamna.

– Mulțumesc, dar are niște instrucțiuni, că nu știu cum funcționează!

– E foarte simplu, domnule, el funcționează prin simpla prezență!

– A lui sau a nevastei?

– Și-și!

– Foarte interesant! Dar spuneți-mi, vă rog, cum acționează acest aparat în cazul bărbaților neînsurați!

– Da. În aceste situații, trebuie să vă mărturisim că aparatul n-are niciun efect asupra nevestelor!

Artemie plăti și plecă acasă agale, deși era târziu. Având aparatul pe care-l cumpăraseră se putea întoarce acasă la orice oră.

II

Imediat ce traversă strada, Artemie rămase înlemnit: văzuse un scriitor. Câțiva trecători se și loviră de el în drumul lor grăbit către case sau locurile în care aveau treabă. Nu-i venea să-și creadă ochilor, dar acesta era adevărul. Artemie îl cunoștea. Chiar bine. Îl văzuse de multe ori la televizor. Scriitorul nu-l cunoștea pe Artemie. Avea o sacoșă mare în mână, verde. Se uita gânditor la vitrinele magazinelor. Probabil căuta ceva. Sau avea vreo lansare de carte. Îl urmărea atent, bucuros că avusese un asemenea noroc; deodată tresări șocat: în traiectoria privirii sale apărură un alt scriitor, mai mare ca primul. Artemie rămase fascinat; da, îl cunoștea bine și pe acela. Era un bărbat destul de înalt și foarte talentat, renumit prin stilul fantastico-realist prin care își trata subiectele pe care le alegea; de fapt, se zvonea că temele nu erau selectate chiar de el, ci de o mătușă de la țară care-și trăgea seva chiar din viață, mai precis din piață (avea casa chiar lângă piața satului); indiferent care era realitatea, scriitorul rămânea la fel de lucid, având un scris clar, militant, porcos pe unele porțiuni și poetic în același timp. Îl pierduse din vedere și stătea pe gânduri, chiar în mijlocul străzii, claxonat de autoturisme nervoase de producție americană sau

japoneză, când avu iar o surpriză nemaipomenită: pe trotuarul de vizavi văzu un alt scriitor, în canadiană și helancă portocalie, un tip care era stabilit în Canada, iar în spatele lui apăru alți doi, la foarte mică distanță, dar mergând în sens invers. Lucrurile o luau razna; asta era prea de tot fiindcă tot anul trecut nu văzuse nici măcar unul; unul mic sau, mă rog, nu în sens fizic, ci valoric. Se gândi să scape cumva de tirania acestor apariții. Intră la mall la un film bulgăresc. Actorii vorbeau bulgărește. Zăpada din film era bulgărească, bulgării erau bulgărești. S-a așezat în ultimul rând, lângă un bărbat care făcea ceva. Nu vedea ce anume. Dar foșnea. Când privirea i se obișnuie cu întunericul – intrase chiar când se stinsese lumina în sală – a sărit ca ars, ca pisicile acelea care atunci când se sperie fac un salt în aer cu toate cele patru picioare simultan, fiindcă omul de lângă el era un scriitor. Nu i-a văzut figura, dar l-a văzut scriind. Desigur, nu avea de ce să se mire; sunt scriitori care nu pierd niciun moment pentru a-și realiza opera lor. Alții pot sta chiar și zece ani fără să scrie un rând. A ieșit din sală în vârful picioarelor. Nu voia să deranjeze. S-a speriat când o mână se interpuse în drumul său și o voce groasă spuse:

– Am venit să văd filmul!

– Și eu! răspunse Artemie, pășind din ce în ce mai grăbit. Se hotărî să se ducă acasă. Se va culca imediat. Prea mulți scriitori pentru acea zi. A făcut un duș și a dormit două ore. S-a trezit pe la zece seara și s-a dus la Gara de Nord fiindcă îi sosea o rudă de la țară; era un văr de-al lui care de

cum îl văzu îl întrebă dacă știa cumva adresa scriitorului Mircea C.

– De ce, vrei să te faci scriitor? l-a întreat Artemie.

– Nu, nici pomeneală, trebuie să-i dau ceva.

Vărul lui Artemie locuia în satul de baștină al scriitorului Mircea C. În timp ce mergeau pe stradă, Artemie privea atent în jurul lui.

– Te urmărește cineva? îl întrebă vărul.

– Nu, mă uit așa, să nu dau peste vreun troler.

Artemie l-a condus pe vărul său la căminul de studenți unde era cazat și s-a îndreptat spre casă. Se simțea mai relaxat. Mergea fără să se grăbească pe strada cam pustie la ora aceea. Deodată în urma lui s-au auzit pași. Poc, poc, poc. Și-a accelerat puțin mersul. Pașii se auziră într-un ritm mai rapid. Era clar, omul îl urmărea. Poate era un hoț, poate voia să-i dea în cap să-i fure verigheta. Tocmai când ajunsese în colțul străzii lui, omul îi puse o mână pe umăr.

– Nu te speria, tinere, te rog să mă însoțești o bucată de drum!

– Mă rog, zise Artemie cam descumpănit, eu mă duc acasă, e destul de târziu...

– Uită-te puțin la mine, nu mă cunoști?

Artemie l-a privit atent: era un bărbat cu alură frumoasă, sportivă și părul alb.

– Scuzați-mă, nu vă... îngăimă el.

– Lasă, lasă, n-are importanță!

Necunoscutul îl luă de umeri și-l împinse să meargă alături de el.

– Ce voiam să spun, continuă el, știi, oamenii cu o anumită fizionomie, mai deosebită, se simt unii pe alții într-un mod instinctual, și trebuie să se cunoască. Spune drept, aveai vreun program în seara asta?

– De la ora asta...

– Perfect! Contactul cu o altă conștiință este un eveniment în viața unui om și trebuie să sărbătorim!

Artemie intră împreună cu necunoscutul într-un local. Când i-a spus cine era, Artemie era cât p-aci să cadă cu tot cu sticla de vin pe care pusese mâna să se uite la etichetă. Era vorba de un mare scriitor. Nu-l cunoștea fiindcă nu-l văzuse niciodată; când scriitorul apărea la televizor, Artemie era cu spatele căutând ceva sub pat, și când privea la televizor se dădeau reclame minute întregi. Dar era un scriitor mare și în viață.

– Maestre, zise deodată Artemie peste măsură de încântat, trebuie să vă spun că-mi pare foarte bine că v-am cunoscut, mai ales în felul acesta original! Au ciocnit paharele de vin și s-au examinat cu satisfacție unul pe altul. Artemie se consideră cel mai câștigat din această întâlnire, mai ales că nu fusese niciodată așa de aproape de un mare scriitor. Ar fi vrut să-l întrebe pe maestru ce face când scrie, cum scrie, ce tabieturi are, ce mănâncă, dacă-și roade unghiile și altele, dar n-a apucat. Omul s-a sculat brusc de pe scaun și-a ieșit afară, fără explicații. Parcă-l mușcase ceva. Artemie se repezi după el. Scriitorul fugea din toate puterile. Artemie i-a zărit pentru o clipă

părul alb răsfirat în vânt. Artemie alerga după el, tot din toate puterile, fără să știe de ce. Scriitorul ajunsese în dreptul unui teatru tocmai când lumea ieșea de la spectacol. Artemie a trecut în viteză printre cei ce invadaseră strada, înverșunat să nu-l piardă din ochi pe scriitor. Câțiva oameni începură să vocifereze la trecerea celor doi, până când o femeie țipă ca din gură de șarpe: „Hoții!” Mulțimea începu să alerge după ei. Scriitorul nu era tânăr; la un moment dat, se împiedică și căzu. Câțiva vlăjgani tăbărâră pe el lovind și strigând: „L-am prins!” Femeia care țipase se apropia din urmă vertiginos, cu toate că era destul de grasă. Artemie ajunsese lângă scriitor, care încerca să se ridice. Cămașa îi ieșise din pantaloni și nasul îi sângera. Un individ îl ridică de guler și strigă: „Cine ești tu, bă?”. Un cerc de oameni se formă în jurul celor doi. Femeia cea grasă spuse cu glas pierit când ajunsese în apropiere: „Nu e el!”. Ochii scriitorului îi întâlneau pe ai lui Artemie. Degeaba. Ce putea spune el? Să-i fi sărit în apărare? Să fi spus tuturor că e un mare scriitor? Cine l-ar fi crezut?